

razodel, so poterdili mnogi veljavni slovenski pisatelji. Posebno važno pa bo našim bralcem zvediti, kaj o tem dva gospoda mislita, ki jih ponosno med pervake slovenskega slovstva štejejo; nju mnenje bi utegnilo končati omenjeno pravdo.

Svitli knez in škof lavantinski so mi 12. t. m. blagovolili sledeče pisati: „Kar ste nam v slovniskej sodni v 36. listu povedali, ste moje misli skoz in skoz zadeli in posneli. Taka sodnija bila bi cvet brez sadú. Le svoje terme se ne deržimo, pa enokoljko čez prag se ozrîmo; posnemajmo, kar je dobro in prav po duhu slovenščine; zloga bo polahoma sama došla; posiloma se doiti ne dá. Tudi Nemci jo v pisarii še neprenehoma lovijo. Gledati moramo na reč, ne toliko na minljive oblike — vražje spotike v napredovanji slovstva našega“.

Slavni gosp. profesor Metelko pa so mi 21. dan t. m. sledeče na znanje dali: „O zadevi slovenske sodnije ste Vi, odkritoserčno govorim, vse tako dobro premislili in po vsi ozornosti tako razločno povedali, da ne morem bolje storiti, kakor reči, da sem vês Vaših misel, in s tem, menim, je vsa ta reč dognana“.

Za poduk in kratek čas.

Pismice od zamaknjenih.

(Konec.)

Sedaj, dragi moj, ti hočem povedati: kako se tudi narejati zamore zamaknjenstvo. Ker pa ne želim, da bi tudi ti to skušal, kar ni za nobeno rabo in za nobeno korist, ti bom razložil to reč le ob kratkem.

Ni vsakdo pripraven, družega zamakniti. Naj pripravniši za to je zdrav in močan človek od 25 do 50 let, terdne volje in živega zaupanja na to. Tudi mora s tisto osebo, katero zamakniti hoče, enacih občutkov biti, ker brez sočutja (ohne sich in Rappert zu setzen) se ne izbudí zamaknjenstvo. Da se pa to sočutje izvé ali če je moč izbudí, se delajo nektere priprave (praeparirende Behandlung). Zamakovavec (Magnetiseur) prime v ta namen rami tiste osebe, katero hoče zamakniti, z obema rokama tako, da pavca položi v podpashi, vse druge perste pa na ramo, potem večkrat močno stisne in strese pleča itd.

Mu je to po sreči šlo in če vidi, da bo kaj, začne pravo zamakovanje (effektive Behandlung), katero se večidel z roko opravlja in se rokovanje (Manipulation) velí. To pa se opravlja ali z rahlim gladenjem ali z močnejim stiskovanjem. Zavolj spodobnosti je oseba sicer oblečena, pa le s prav lahko obleko in ne s svilnato; zamakovavec jo gladi od glave do nog in od nog do glave nazaj v okrožji ali z dlanom ali robom roke.

— Če jo pa hoče zamakniti z močnejim stiskovanjem, položi eno roko na želodec osebe, drugo pa na tisti del, kterege posebno hoče zdramiti. Pri vsem se ravna po posebnem redu, po skušnjah poterjenem, v tihi in bolj tamni sobi, pri srednji toploti, vsaki dan ravno ob tisti uri, in skoz več mesčov stanovitno, pervekrati ne čez četert ure, pozneje pa tudi celo uro. Oseba leží, ali napol sedí napol leží. Če se zamaknjenstvo že približuje, jo začne na posebno vižo po očéh gladiti (Sopiren), da jo spravi v spanje.

Ko je zaspala in je z neprenehanim gladenjem v pravo zamaknjenstvo djana, začne v teh sanjah razodevati vse tiste reči, ki jih slišimo in vidimo pri zamaknjenih, da uganujejo misli družih ljudi, — da berejo pisma, ki jim jih pokladamo na žlicico ali na konec perstov, — da govorijo v ptujih jezicah, — da pripovedujejo prihodnje prigodbe, — da razlagajo svojo bolezen in pomočke zoper njo in sto družih reči, ktere si lahko mislimo, ako pri vsem tem le tega nikoli ne pozabimo, česar se nam dostikrat sanja že v navadnem spanji.

Vidiš, prijatelj, to je tista skrivnost, ktere nekteri celó verjeti nočejo, drugi pa malikujejo o nji, da take osebe so kaj posebnega božjega. Oboje je skoz in skoz napčno,

česar si sedaj menda do dobrega sam prepričan. Zamaknjenstvo je prosta natorna prikazen, ktera se včasih sama po sebi nareja, nar večkrat pri bolj občutljivih ženskah iz spolovilnih vzrokov, — pa jo tudi mi narediti zamoremo. Gotovo pa se kaže tudi v zamaknjenih prečudna moč duševnega življenja, ktero se tako rekoč začasno loči od telesnosti in se povzdigne v sanje, za ktere nimamo nobenega merila, nobenega zakona; le to za gotovo vémo, da so sanje navadnega človeka v nenavadnem stanu. Teh sanj in v tem nenavadnem stanu ne moremo tajiti, — al nespametno in pregrešno je, če jim pritikujemo kaj božjega, ker le prevečkrat je tudi goljufija in sleparija zraven. Od zamaknjenstva sploh tedaj res veljajo besede pesnika, ki pravi:

Kdor nič ne verjame, veruje pre malo;

Kdor pa verjame vse, veruje preveč.

Slovanski popotnik.

* Letos izhaja v našem cesarstvu 36 slovanskih časopisov, 16 českich, 7 poljskih, 11 jugoslavenskih, 2 rusinska, med kterimi jih izhaja v Pragi 10, v Lvovu 5, v Zagrebu 4, na Dunaji 3, v Berni 2, v Ljubljani 2, v Peštu in Budinu 2, v Krakovi 2, v Novem Sadu, Banski Bistrici, Humpolcu, Tešinu, v Zadru in Celovcu po enem.

* Koledarjev slovanskih je prišlo za to leto blizo 40 na svetlo, naj več v českem jeziku.

* Društvo sv. Mohora šteje že 1038 družbenikov.

* V cesarski knjižnici na Dunaji je blizo 16.000 rokopisov v gerškem, hebrejskem, kitajskem, indiškem itd. jeziku, 12.000 evropskih rokopisov na papiru, 12.000 prvotiskov, 280.000 knjig nove dôle, 6000 zvezkov muzikalnih in 8800 rokopisov od imenitnih mož.

* Gosp. Dragotin Havliček, nekdanji zastopnik na zboru deržavnem avstrijskem in vrednik českich „Nar. Novin“ in „Slovana“, ki je moral čez 4 leta v Briksenu (na Tiroljskem) zunaj svoje domovine živeti, je unidan dobil dovoljenje, da se smé spet nazaj domú verniti.

* Sloveni v Lužicah (Lausitzer-Wenden) stanujejo v 729 soseskah in štejejo 164.000 duš, 153.000 jih je evangeljske vére, 11.000 pa katoliške. V 95 cerkvah jim oznanuje 114 duhovnov besedo božjo; šol imajo 190, v kterih učí 210 učiteljev v lužiško-serbskem narečji; „matica“ njih veselo napreduje.

* 13. dan tega mesca se je praznoval 60letni rojstni dan slavnega Šafarika, ki je bil, slovanskemu slovstvu na čast, rojen 13. maja 1795 v Kabalarovu na zgornjem Ogerskem.

* Iz našega cesarstva se je na Rusovsko izpeljalo leta 1852 za 5 mil. 899.444 sreb. rubljev blaga, iz Rusovskega v naše cesarstvo pa za 5 mil. 709.897 rubljev, — leta 1853 pa iz Avstrije v Rusijo za 5 mil. 869.341 rublj., iz Rusije v Avstrijo pa za 7 mil. 640.005 rubljev.

* Slavensko knjižestvo dobíva na Danskem in posebno v glavnem mestu Kodanji zmiraj več prijatlov; neki dr. Thorson je začel izdajati biblioteko „slavenske beletristike“; posebno pozornost izbujajo arheologicne preiskave českega pisatelja prof. Vocela.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Tersta. * Kmali bomo imeli pri nas več pitne vode, ker raka (vodovod) od Nabrežine v Terst se bo napravila s kapitalom od 660.000 fl., ki se je nabral po akcijah. Železnica bo nek prihodnje leto gotova.

Iz Ljubljane. Mnogo družtvenikov krajskega muzeja je razodelo željo, naj bi se napravljali od časa do časa zbori, v kterih bi se družtveniki pomenkovali o mnogoverstnih védah in znanstvih, ki obsegajo obširno polje